KVINNORNAS TIDNING

Blusen
skall, för att kunna tvättas om och om igen och ändock se fräsch ut, tvättas med
Gummans
FLINGOR
Fabrikanter A.-B. ENEROTH & Co., Göteborg.
(Även tillv. av Gummans Tvättpulver och Gummans Kraftsåpepulver.)

N:o 7. 4:de årg. 17 Februari 1924.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
» sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: *Vallgatan 27, Göteborg.* Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6:—. 1/2 år Kr. 3:50. 1/4 år Kr. 2:—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1924.

Eftertryck tillåtes gärna om "Kvinnornas Tidning", med hela namnet utsatt, angives som källan.

INNEHÅLL.

Utlandskrönika i sammandrag.
Samtal om tiden. Jäkt. Av Marie Louise Ingeman.
»Det viktiga.» Av Hedda Key-Rasmussen.
Den olösta tjänarinnefrågan. Av Dixi.
Teater.
Göteborgs Sjukhem. Av —e.
Äktenskapets blindskär. Edith MacMillan.
Silverslöjan. Roman av Ilse Leskien.

——::——

Utlandskrönika i sammandrag.

Engelske premiärministern avgav den 12 febr. sin med spänd förväntan mtosedda programförklaring inför underhuset. Deklarationen verkar i hög grad färglös, sådan den återgives i de telegrafiska referaten. Man får vid genomläsandet ingen känsla av att Englands öden ledas av en verklig statsman eller ens av en "kraftkarl". En redbar och välvillig man, en patriot, en arbetsmyra, som kommer att göra sitt yttersta för att tjäna det egna landet och även en hel del för att försöka hyvsa upp det europeiska eländet; det är vad man tror sig se, men det finns ingenting som betygar att denne mans förmåga verkligen svarar mot den goda avsikten.

MacDonald skildrade den utrikespolitiska ställningen rätt ljus. Ryssland har erkänts av England, Frankrike synes villigt att ge efter i Pfalzfrågan, och en engelsk-fransk-belgisk överenskommelse har träffats angående järnvägstransporterna till, från och genom det av engelsmännen besatta Kölnområdet. Förhållandet till Frankrike är sålunda det allra bästa. Så snart de båda skadeståndskommittéerna äro färdiga med sina utredningar är tiden inne för en allmän vänlig uppgörelse i fråga om alla internationella problem och tvister. Även rustningarnas begränsande måste bli föremål för överläggningar. I slutet av sin utrikespolitiska betraktelse uttalade MacDonald en varm förhoppning, att Nationernas Förbund skall se sin auktoritet växa och av folken allt mera användas som domstol i internationella tvister.

I fråga om inrikespolitiken utlovade premiärministern stöd åt näringslivet för att minska arbetslösheten, samt bostadsbristens avhjälpande m. m. — Det fanns intet som hälst socialistiskt inslag i arbetsprogrammet.

Vid debatten i underhuset om regeringsförklaringen kritiserade högerpartiets ledare Baldwin MacDonalds tro på tillmötesgåendets världsfrälsande förmåga samt begärde en förklaring i ryska frågan. Liberalernas ledare Asquith fäste uppmärksamheten på regeringens olagliga undfallenhet mot det socialistiska kommunalrådet i Poplar, som handlat godtyckligt i penningfrågor.

Den beskedliga tonen i MacDonalds programförklaring synes falla den engelska pressen en smula tungt för bröstet. Är detta den bjudande stämman hos en stormakt, som verkligen *vill* något och som är besluten att genomföra sin vilja?

Den franska pressen var i första ögonblicket konsternerad. Man hade varit oerhört nervös inför den programförklaring den fruktade engelske arbetarehövdingen skulle avge och så — detta hjärtans snälla tal! De franska tidningarna hava genast blivit karskare i tonen — nej, Frankrike kommer icke att ändra sin politik mot Tyskland, kommer icke att slå av på sina krav!

Förhållandena i Tyskland försämras. Marken, som sedan någon tid synts stabiliserad, har åter börjat falla. Regeringen kan icke finna medel att ersätta Ruhrindustrien för dess skadeståndsleveranser till Frankrike och Belgien liksom ej häller till den växande, överväldigande arbetslösheten, vilken redan omfattar 3—4 miljoner arbetare. Allt hopp sättes till skadeståndskommitteernas blivande förslag till Tysklands finansiella räddning. Kommer icke hjälp i form av ett stort utländskt lån och upprättandet av en tysk guldbank, synes statsbankrutten oundviklig.

Från Bayern komma rykten om en förestående fascistisk omvälvning. — Huvudpersonerna i den förra misslyckade kuppen Ludendorff och Hitler skola i dagarne rannsakas och dömas. Antalet av deras anhängare har under den senaste tiden ökats i oerhörd grad.

Från skilda platser i de besatta områdena berättas om strider mellan separatister och den tyska ordningsmakten, varvid de förstnämnda synas hava dragit det kortaste strået.

Stort uppseende har väckts av intervjuledes gjorda avslöjanden av Lloyd George rörande fredsarbetet i Versailles. Det icke blott för Tyskland utan för hela Europa så ödesdigra beslutet om en 15-årig fransk ockupation av Rhenlandet fattades icke av samtliga representanter för ententemakterna utan av president Wilson o. Clemenceau. Lloyd George, som icke önskade ockupationen, var vid tillfället på besök i England och ställdes vid sin återkomst till Paris inför ett fullbordat faktum. Italiens representant, Orlando, har förklarat, att icke häller han deltog i det ödesdigra beslutet. Lloyd George har sedan förnekat själva intervjuen, men i övrigt bekräftat uppgiften. Från franskt håll försäkras, att Lloyd George farit med osanning. Han kände väl till planerna på Rhenlandsockupationen och i den sammankomst, vid vilken Wilson och Clemenceau slutgiltigt dryftade frågan var Lloyd George's sekreterare närvarande.

Intresset för Ryssland växer runt om i världen. Alla makter synas av ekonomiska skäl önska träda i vänskaplig förbindelse med den eljes avskydda sovjetregeringen.

I Ungern har bildats ett enhetsparti, bestående av bönder, borgare och intellektuella, vilket tagit hand om makten och landet.

Förenta staterna ha fått en oljeskandal. Mutor ha tagits av män i högt betrodd ställning.

——::——

Samtal om tiden.

Av *MARIE LOUISE INGEMAN.*

Jäkt.

Efter ett angenämt "five o'clock tea" hos en gemensam bekant stodo vi på Järntorget, min väninna och jag, och väntade en lämplig vagn.

Det var mitt i brådskande middagstid. Knuffande, trängande, halvspringande människor, bilar, kärror, spårvagnar, cyklar i alla riktningar! Vart blicken såg ständigt samma panorama av febrila, nästan hektiska människor på rastlös färd med alla tillgängliga kommunikationsmedel.

Vagn efter vagn passerade utan att vi lyckats kämpa oss till en plats.

— Det blir ingen annan råd än att vi få ta en bil, sade slutligen min väninna otåligt. Detta är ju odrägligt! Även i hennes ansikte läste jag tidens ångest att inte hinna med.

— Om vi skulle gå? föreslog jag försöksvis. Det går nästan lika fort.

— Absolut inte! svarade hon. Jag måste hem i god tid till middagen. Innan jag gick hann jag ingenting bestämma, och nu stå de där och veta ingenting. Och dessutom komma barnen hem från skolan och skola ha hjälp med läxorna, innan de få gå ut. Och klockan 5 väntar jag en montör, som skulle draga in ledningen i den nya lampan i salongen. Och i morgon skola vi ha stortvätt, som också skall ordnas med . . . ja, det är så mycket, så mycket att tänka på . . . Ack, kommer det inte snart en vagn!

Hon jagade upp sig allt mer och mer och hade svårt att stå stilla. Hela gestalten skälvde av nervositet. Det föreföll mig som om hon plötsligt förvandlades inför mina ögon, som om ansiktet fått en mängd rynkor och uttryck, som jag ej sett där förut och den nyss under en angenäm konversation intelligent och muntert strålande blicken en hemsk brand.

— Kära Jenny, sade jag lugnande, vi ha likväl stått här endast i nio minuter, och om vi tillbragt dem här eller där ändrar nog detta inte på något sätt världsförloppet.

— Det hörs att du är resande och friherrinna, sade hon med en liten skarp glimt i ögat. Men det är en annan sak med oss stackars slavar, som *måste* räcka till för allt möjligt under en fattig dag!

— I den bemärkelse du nu menar kunna alla bli resande och friherrinnor, svarade jag saktmodigt.

Hon såg på mig stort och mörkt.

— Hur menar du? frågade hon med ett utmanande tonfall i stämman.

— Jag menar att varje människa äger möjlighet att bibehålla sin balans *inför det ögonblick som är*, svarade jag. Det är exempelvis inte nödvändigt för de där människorna därborta att nästan trampa ned varandra för att storma just den vagnen, som de ändå inte komma med, lika litet som det är nödvändigt att du står här och oroar dig för vad du skall göra först när du kommer hem. Om de försynt väntade tills det blev deras tur, skulle de hinna precis lika fort, och om du inte ägnade middagen, barnens läxor, montören och tvätten en tanke i förväg skulle du vid hemkomsten reda upp alltsammans precis lika bra.

— Sådant är nog lätt att säga, inföll hon, men du anar inte . . .

— Jo, jag anar precis, avbröt jag henne. Jag anar att du som de flesta människor med stora hem dragit på dig en hel massa onödiga saker och omsorger, som fullkomligt sönderhacka din dag; jag anar att du redan på morgonen, börjar *tänka* på allt arbete, som väntar dig, och att denna tanke sedan ligger över dig som en mara hela dagen och gör dig obeslutsam och håglös för närmast liggande uppgifter. Du arbetar kort sagt oändligt mycket mera i dina tankar än du gör i verkligheten, och detta uteslutande emedan du i likhet med flertalet tidens människor icke lärt dig balansera det ögonblick som är. Tänk på haren och snigeln! Den fabeln äger stor tillämplighet i våra dagar, då snabbheten står högre i kurs än någonsin och ändå, tack vare sin planlöshet, aldrig hinner de mål, som den besinningsfulla idogheten.

Möjligen träffad av mina ord kände hon sig stött och frågade spetsigt:

— Predikar du?

— Nej, jag predikar inte alls, men jag tycker bara att det är ovärdigt att vi människor behandla det rika, sköna livet som en stor eldsvåda, varur vi i vår förvirring blott lyckas rädda — eldgaffeln.

— Du menar med andra ord att vi ta det hela för hetsigt?

— Jag menar, för att gripa ett närliggande exempel, att om du icke för en stund sedan varit behärskad av tvångsföreställningen att du *måste* skynda dig och *måste* ta en vagn, utan i stället lugnt promenerat och under vägen njutit av den vackra vinterdagen så skulle du nu för längesedan lugn och harmonisk till sinnes varit hemma.

Hon hade plötsligt blivit uppmärksam. Hennes fina uttrycksfulla ansikte vändes mot mig i full förståelse.

— Det är något i vad du säger, sade hon; och jag tror att det skulle hjälpa mig över många svåra stunder, om jag kunde tänka på detta sätt. Ty det var sant vad du sade om trötthetен på morgnarna, och det är sant att jag ofta oroar mig över ett arbete, som när jag väl griper mig an med det går mycket lättare än jag trott. Men hur skall man kunna bli sådan?

— Man börjar endast tänka i den riktningen, svarade jag. Och sedan går det för var dag allt bättre och bättre.

En halvtom vagn körde in på spåret. När köen framför oss äntrat den fanns det slutligen blott en plats kvar, som erbjöds åt min väninna.

Hon vände sig leende om och tog min arm.

— Nej, vet du, sade hon, nu känner jag mig så lugn, att jag tror att jag i stället går de få stegen hem.

——::——

"Det viktiga."

Av *HEDDA KEY-RASMUSSEN.*

I ett av Stockholms förstadssamhällen, för några aftnar sedan, bänkade vi oss så trevligt vi kunde, en skara barn och äldre i en anspråkslös, gammalmodig liten skollokal, som nästan tycktes be ett: "förlåt mig, som är så liten!" Och vi trängde ihop oss och förlåto så gärna.

Vi voro inbjudna höra fru pastorskan Hoas tala om Gammalsvenskby och förväntningarna voro spända Dessa möttes av en liten, bruten kvinna, som stilla tog till orda, under det skioptikonbilderna gledo förbi. Vilka oanade och oerhörda ting utsade ej den trötta, svaga stämman. Mer och mer häpen lyssnade jag till den klanglösa rösten — och de ödesmärkta skickelserna! — och jag måste fråga mig själv: vad fanns det för sammanhang mellan henne och dessa? De voro ju varandras absoluta motståndare. Dessa hårda skickelser och detta bräckliga människokäril? Varför slogs det inte sönder! Var det slumpen? eller gåtan Gud, som G. Frenssen säger — eller det mänskliga lergodsets hållfasthet, trots allt? Men allt som skildringarna skredo fram, blevo orsak och verkan tydliga. Minnet gömmer nämligen på många, hörda ord. Och plötsligt gled det rätta fram till min hjälp: "*Livet* är icke det viktiga, men det *mod* med vilket man möter det".

Och det stillsamma talet blev, berätterskan ovetande, till en oberäknad lovsång över modet — hennes mod. Först det lugna, visa tålamodet som kan vänta — och därför så gott som bokstavligen lida allt — sedan det varmblodiga röda mod, som kan våga allt, och allra störst: bara modet att ännu leva!

Regelrätt goda sagorecept måste börja en saga så vackert. Så gjorde också denna. Då pastorskan Hoas för ett tjugutal år sedan slog sig ner i Gammalsvenskby som lärarinnan Emma Skarstedt, var det till ett ovanligt vackert, blomstrande bysamhälle, i släkt med Skånes, hon kom.

På vida, ändlösa fält, där byalagets alla hjordar betade under en herde, eller där flockar av gäss och ankor vallades av en liten ljushårig gåsapåg, längs den lugna, djupa Dnjeper, vars flacka stränder punkterades av pilträdsrader — där lågo de små välhållna, vitrappade låga envåningshusen inom trädgårdar — i rena kvadrater, genomskurna av två varandra korsande gator, kantade med akacior.

En klarögd, fridfull liten idyll, i bländande vitt och grönt, med storkbon på de höga taken, invid den mäktiga flodens sorl, nerhukade i stepplandets gränslöst vida famn.

Här tryckte de likt ripor mot marken och byggde sitt bo, när Katarina II:s ukas 1781, som svar på deras klagomål över länsherrens, greve Stenbocks grymheter och till straff sände dem bort från det första hemmet vid Östersjön. På villande vandring mot liv eller död. Tolvhundra drogo de ut och ett hundra kommo de fram den förste maj 1782!

Men likafullt nekade de att beblanda sig med de element av andra raser, som bjöds dem till kolonigrannar. De voro och ha förblivit samma lilla kärnfolk av den milda, blågögda, allvarliga och högresta svenska typen. Med sina svenska namn och sitt svenska språk behöllo de sina urgamla svenska seder och läste sin tröst i psalmböcker från store Carolus' tid. De styrdes patriarkaliskt av sina byamän och kände ingen annan taxering än människovärdets. Hela deras liv gick i oavbruten följd kring de evigt oföränderliga livsfunktionerna: födelse — arbete — död — vars centrala samlingspunkt därigenom blev prästgården. Dit gick alla med allas bekymmer, önskningar och behov — där fanns ju allti bot. Ty därifrån skriver man hem till Sverige! Och från Sverige kommer den vackra kyrkan, det storslagna skolhuset, därifrån skickas kyrkklockorna, kyrkokärlen, altarduken — — — ja, vad allt skickade inte Gammelmor, när man bad Henne?

På så sätt har skioptikonbandet rullat upp för våra fängslade blickar bild efter bild av samma högsommar i människornas liv och naturens.

Men med ett stannar det plötsligt.

Av det, som följde, togs inga bilder — det behövdes inte heller, jag åtminstone hade min lilla bild färdig ändå.

Har någon sett en ung och nyss utsprungen trädgård med vit fruktblom och späda, mjuka löv härjas rostbrun, som av eld, på en enda majnatt? Icke? Men jag har det. Och allhärjaren heter nordvästen. Och nordanifrån kom också dödsvinden hit. Dess första kalla pust hette rekvisition av fäder, bröder och söner till "Kriget". Av dem stupade många, några vände åter och två bland dem försvann i den namnlöse soldatens stora, okända grav. Men själva kriget är i alla fall så långt borta att inte ens dånet därav kan höras hit — de ha trettio mil till närmaste stad och tidningar. De ana ingenting ännu. Men utanför deras

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET
GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000:—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

(Inf. gen. Göteb. Tandläkaresällskap)
Tandläkare Anne-Marie Heijde
Vasaplatsen 1. Telefon 15500.
Rådfrågning: Vard. 1/2 2—1/2 3, övriga tider efter avtal.

Tandl. SVEA LEFFLER.
Spec. Äkta Porslinsfyllningar.
Viktoriag. 8. Tel. 8958. Vard. utom lörd. 1—2.

lugna hem löper tiden emellertid med rasande fart och händelserna med den. Revolutionen bryter in — och de tvåbenta rovdjuren släppas ut ur sina burar och jagas ut över landsbygden. De skola lära bönderna den nya världsordningen. En vacker dag stå de, sex stycken, i prästgårdsträdgården och skola in för att leta efter vapen.

Pastorskan har sett dem och fått upp alla på vinden att gömma sig. Men någon av barnen nämner djuren, de ha inte fått mat! Den äldste, en femtonåring, vill gå ner och fodra dem — då går modern med: "för att stå i dörren och vara till hands om han behöver henne." Där blir det också hon, som får släppa in de sex och får göra dem sällskap genom hemmet. De finna inga vapen naturligtvis — men allt av värde stoppa de på sig med ett cyniskt: "det tar jag" — det är den nya, förenklade politikens: "man delar" — hon skall lära sig det, mena de.

Ja, hon hinner lära sig det och mer till: dag och natt avlösa nu dessa banditband varandra. Varje gång driva de stora foror av svenskarnas ägodelar, lastade på deras vagnar, förspända med deras dragare, framför sig. Man vågar inte längre sova i hemmen, pastorskan gör som hönan, hon gömmer sina små under buskar, i uthus, i jordkällare — — sen skall hon hem och ge inkvarteringarna mat. Hon har inte färre än sexton letter på en gång! Men sedan skall alla reda, gömda pängar pressas fram: så och så stor summa, annars brinner byn! Och var gång blir summan större och större! Då brister det för många bland byamännen — de fly bort från alltsammans. Och prästfolket? De ha ju också små barn? Skola de göra som de andra?

— Nej — jag blir väl stilla än och väntar — blev hennes svar. Och sina få tillhörigheter knyter hon in och gräver ner.

Ju fattigare byn blir, ju ursinnigare rovbanden. Mördandet blir svaret på de utplundrades nej — där skjutes ner sexton stycken och de skjutas i huvudet för att göra pinan större! Så belägras också byn från motsatta stranden, hejdlöst rägna bomber och granater ner; i ett enda hus gapa tjuguåtta svarta fönsterhål! Men pastorskan ligger inte gömd ändå — för henne har livet inte varit det viktiga någon gång. Hon skall ner till en kvinna, som blivit sinnesvag av hunger, hon skall hämta någon faderlös, om så ock bomben exploderar där hon nyss gått fram. Det är så många som hungra, — man ger en hel brödkaka, man ger en halv, man ger bara en brödbit — man ger den sista. Och först och sist måste prästfolket vaka över byns klenoder: kyrka och skolhus! Med böner och tårar få de kanonen flyttad, (som ställts upp i skydd av kyrkan) — lite längre bort och kyrkan är räddad. Men ännu blir det värre!

Med allt det osunda slöddret av folk och inhyses — och all den nöd och hunger som tär — komma alla sorters sjukdomar: smittkoppor, skarlakansfeber och först och sist tyfus. Den, som hittills sparats blir tagen nu: pastorskan ligger i tyfus, hennes kära folk är moderlöst. Men innan hon läggs på sjukbädden har hon sett sin man ställas tre gånger upp mot muren för att skjutas! Sista gången, den fjärde, i rummet intill där hon ligger, står han bunden mitt emot sängen så hon skall se genom den öppna dörren! I sin nöd har hon brett en näsduk över sitt ansikte och ligger som död. Det blir hennes räddning, — vid hennes huvudgärd stå nämligen två stycken och spänna sina hanar för att expediera henne först! Och mannen står bunden mitt emot! Hans blir turen sedan. — Men banditerna ändra sig: de tycka väl onödigt spilla krut på död kråka och låta henne "ligga lik" i fred. Och som genom ett under räddas också mannen.

Stormvindens riktning har vänts mot andra trakter — den lilla nyss så blomstrande, nu ödelagda byn, lämnas i fred. Man vågar sig ut — att se. Endast tomma väggar äro kvar, inga dragare, inga vagnar, intet utsäde — och inga kläder. Fönstren spikar man bräder för — kläder syr man av gamla säckar. Mat? Man äter syre och vatten, man äter solrosfrö eller vallmofrö, blandat med en nypa mjöl, tills man raglar som en rusig, man blöter läderbitar och tuggar, man — — — nej, låt oss slippa mer! Vi se ju på de svullna kropparna, de svartnade ansiktena ändå! "Kära prästmor och prästfar, skriven hem till Sverige! — ber alla. "De ha varit så vackra mot oss!" säga de trohjärtade människorna på sitt enkla språk. Och prästfolket sveko lika litet nu, under väntans långa nödtid, som under hemsökelsen. Och inte svek Sverige! När sviker väl det? Och den uppståndelsemorgon deras tro fick fira, glömma de nog inte heller, då det lilla svenska fartyget, på själva påskdagen, med den blågula i topp, gled upp för floden under stilla klockklang och psalmsång och ankrade framför ett litet folk i bön, på knä, som av någon anledning firade gudstjänst den dagen ute i det fria!

Om bord fanns allt: från synålsbrevet till skördemaskinen! Och räckte till grannarna med. De voro fyra tusen som bespisades — med mat och varor. Tror man sig inte sitta vid Genesareths strand och lyss till de femtusendes lovsång?

På denna hjälpsändning följde ännu tre och snart kunde pastorskan få orlov att resa hem till Sverige och tänka en stund på sig själv och försöka hämta sig från den fasans skälvosot hon gått igenom. Måtte det lyckas den modiga!

——::——

Förr dog man för en idé. Nu är det storartat, om någon vill leva för en idé.

——::——

Hemmets tidning
— är —
Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande avdelning för kvinnan och hemmet.
I varje nummer, värdefulla artiklar i olika frågor, berättelse, följetong, kåserier.

Pr kvartal 7.50 fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

Den olösta tjänarinne-frågan.

Efter att förgäves hava väntat på ett bemötande från annat håll på den i n:r 4 av Kvinnornas Tidning införda artikeln, "Undervisningsinstitut för husligt arbete", anser jag mig tvungen att göra ett inlägg i frågan, ehuru gudarne må veta, att jag finner det lika besvärligt och tråkigt som alla andra kvinnor att nedskriva mina tankar och vidarebefordra dem till trycket. Denna obenägenhet är onekligen dum — tänk hur stor trevnad och nytta vi skulle ha av att via "Kvinnornas Tidning" utbyta åsikter i frågor, som intressera oss!

Men låt oss ägna vår uppmärksamhet åt den sak det just nu gäller, S. E:s förslag att lösa tjänarinnefrågan!

Förslaget synes mig en blandning på gott och ont. S. E. torde hava haft i tanke de rika hemmen, ty de föreslagna lönerna äro — åtminstone i fråga om de två högre graderna — oöverkomliga för de allra flesta borgerliga hem.

För familjer, som ha råd att betala dessa löner, existerar helt säkert ingen tjänarinnefråga; det bör redan nu icke vara någon svårighet att medels dem få hur många goda hembiträden som hälst.

Men hur skall den överväldigande majoriteten av borgerliga hem som *icke har råd* att utbetala dessa höga arvoden få *sin* tjänarinnefråga löst? Ja, är S. E:s förslag i denna punkt det enda möjliga, då måste frågan överföras till dem, som *icke* kunna lösas.

Men så illa förhåller det sig nog inte!

S. E. vill ha en högre skolundervisning för hembiträdena. Gärna det! Men det kommer inte att bli många flickor, som vilja underkasta sig en så lång yrkesutbildning med skoldisciplin och, antagligen också, låga löner, när det finns så många andra banor, där de kunna komma in med en eller ett par månaders lättvindig kurs. De allra flesta unga flickor ta försörjningsarbetet endast som något tillfälligt, för vilket en dyr och långvarig utbildning icke behövs. Hembiträdena utgöra nog inte något undantag från denna regel. De flesta av dem lämna också efter något tiotal år tjänarinnebanan för att bli egna husmödrar och då vanligen i hem, där de under en flerårig skolkökskurs inhämtade kulinariska insikterna skulle vara ett dött kapital.

För övrigt vet jag inte, om just den i *skolor* vunna husliga kunskapen är den värdefullaste. Hällre naturligtvis denna undervisning än ingen, men jag skulle givet hällre taga ett hembiträde som haft anställning under ett år hos en duglig husmor, än en annan platssökande, som hade att uppvisa ett grannt betyg från en ettårig skolkökskurs. En skola är ett och ett hem ett annat.

Jag undrar, om det icke är så, att de flesta husmödrar, även i rätt god position själva omhänderhava den egentliga matlagningen, där ju så stora ekonomiska intressen äro att bevaka. Vad vi behöva är icke huvudsakligen matlagningsbiträden, utan företrädesvis rask, villig och gladlynt hjälp *till allt annat!*

Det är sådan hjälp vi önska god tillgång på. *Det* är den egentliga tjänarinnefrågan, sådan jag ser den.

S. E. anser, att hembiträdeskåren, för att kunna tillförsäkras god och riklig rekrytering, bör tillerkännas en högre social ställning än vad den nu har.

Härtill kan frågas: Vem sänker och höjer en kårs anseende? Är det lönerna som göra det? Nej! Fritiden? Nej! Dräkten? Nej. Det är medlemmarne själva! Varje yrkesgrupp, manlig eller kvinnlig, som är kunnig i sitt fack, utför ett gott och nyttigt arbete, och vars medlemmar äro präktiga människor, *är* ansedd och värderad.

Man förstår icke hur det kommer sig, men under det att alla andra kategorier självförsörjande kvinnor sätta sina resp. yrken högt, så ringakta husassistenterna sitt. Det husliga arbetet, som är så fint, roligt och omväxlande, att många husmödrar, utan att vara på något sätt tvingade därtill, med liv och lust ägna sig däråt anse hemassistenterna *tarvligt*. Det är ju en förryckt uppfattning. Varför finna de detta arbete tarvligt, när de sedan hela sitt liv få utföra det i eget hem? Är det tarvligt därför att det utföres i andras tjänst? Därför att det betalas?

Hemassistenterna äro ensamma om att värdesätta det husliga arbetet lågt. Det är ett av alla andra värderat och, när det är kunnigt och väl utfört, beundrat arbete. Med hur mycken verklig tillgivenhet omfattas icke en rar och präktig huslig hjälpreda!

Namnet "tjänarinna" är icke tidsenligt och det bör utrotas. "Hemsköterska", "hemassistent" äro båda två bra beteckningar.

Skulle vi inte också kunna införa titeln "fröken?" Vi kalla ju vår skur- och tvätthjälp "fru". Det förefaller som om hemassistenterna skullé sätta värde på denna titel, och de äro ju oftast så propra i sitt yttre, så behagliga i sitt sätt, att frökentiteln verkligen passar dem.

För tjänarinnefrågans lösning erfordras enligt mitt förmenande en upplysningsverksamhet.

Vi ska lära de unga flickorna att se det husliga arbetet så vackert, så nöjsamt, nyttigt och högt uppskattat som det verkligen är.

Vi ska förklara för dem, att det är ett av de hälsosammaste arbeten som finns.

Vi ska påpeka för dem, att när de hjälpa oss i våra hem så utbilda de sig samtidigt för det husmoderskall, som antagligen om några år blir deras.

Vi ska göra klart för dem, att det inte bara är den kontanta lönen, de ha som ersättning för sitt arbete, utan därjämte och framför allt bostad, ljus, värme, god, närande kost, tvätt, för vilket allt andra självförsörjande kvinnor måste betala ut den allra största delen av sin arbetsförtjänst.

Vi ska behandla dem väl. Om de äro unga, ska vi tänka på deras mödrar och visa dem den extra lilla vänlighet, som vi ville, att våra egna döttrar skulle möta, om deras öde skulle bliva det icke alldeles lätta att i andras tjänst förvärva livsuppehället!

Dixi.

——::——

Vristvärmare

Senaste nyhet för Damer, avsedda att vid användandet av lågskor värma vristerna i vinterkylan.

Varm, mjuk, flossad kvalité
i modernt färgurval

Kr. 1.90 ..... Skaft utan fötter
Kr. 2.90 ..... Skaft med fötter

A. JÖNSSON & Co.
Specialaffär för Tricotvaror - Kungsgatan 50
FILIALER: Linnégatan 10 — Carl Johansgatan 13

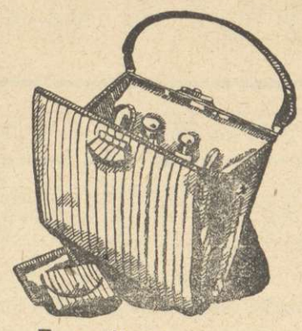

En gedigen damväska
av vår egen tillverkning finner Ni säkrast hos
John A. Gahm
KORSGATAN 13

The Florist's Telegraph Delivery Association U. S. A. samt Blumenspenden-Vermittlung, Berlin äro två internationella sammanslutningar av blomsterhandlande med representanter jorden runt.
Genom dessa sammanslutningar möjliggöres att å nästan vilken plats som helst få blommor expedierade under garanti för utförandet.
Inga extra omkostnader under förutsättning att brev hinner fram till dag för önskad leverans, i annat fall betalar kunden telegrammet.
Order mottages för utförandet å alla platser av
VASA BLOMSTERHANDEL
Gustaf Ekman
Storgatan 31 Tel. 4314 — 10965
Telegram "Vasa"

Kobbs Thé
är alltjämt marknadens förnämsta

Bemärk
vårt urval av prima **Sybehör** och **Garneringsartiklar.** Är platsens ojämförligt största och bäst sorterade.
Genom våra fördelaktiga inköpskällor garanteras lägsta möjliga priser.
Alltid det modernaste.
GILLBLADS SYBEHÖRS-AVDELNING.

MERKUR-TVÅLEN
skonar kläderna och händerna. Krymper ej ylle.

Göteborgs kvinnliga diskussionsklubb

sammanträder i afton den 17 febr. i Kv. Kontoristförbundets lokal, Lilla Nygatan 4. Vid mötet, som börjar kl. 7.15, håller *fil. d:r Lydia Wahlström* från Stockholm föredrag över ämnet *Kvinnouppfostran och hälsa.*

För intresserade gives tillfälle till inträde i klubben. Årsavgift kr. 2.50.

——::——

Fru Blom: — Det är bra synd om Larsons. Fru Larson hade inte råd att skriva på listan till hednabarnen.

Herr Blom: — Det har ju inte heller vi gjort.

Fru Blom: — Nej, men vi skulle ha *råd* att göra det, om vi ville.

*

Affärsmannen, på resa, får ett telegram från sin advokat, som har hand om en rättegång för hans räkning: "Rättvisan har triumferat".

Affärsmannen telegraferar tillbaka: "Vi ger oss inte. Överklaga domen!"

——::——

HÅLLER SKAFFERIET SUNT.

Varje husmoder tycker om att se skafferiet och isskåpet rent och propert.

Hon är stolt över att veta, att familjens matförråd förvaras på ett sådant ställe, där det alltid håller sig färskt.

För rengöring av skafferi, hyllor, isskåp och golv finnes ingenting bättre än VIM.

Genom användning av VIM blir skafferiet och isskåpet så rent, att Ni ej behöver frukta, att matförrådet blir förstört.

Använd VIM och spara arbete.

Sunlight Såptvål Aktiebolag, Göteborg.

VIM

PÄRLOR JUVELER
i modern infattning fördelaktigast hos
K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Konstflitens Flossamatta
Tjock, varm, vacker, slitstark. Relativt billig.
Mattan för det burgna, välombonade, med kultiverad smak inredda hemmet
KONSTFLITEN Göteborg 3.

Offentliga nöjen.

Stora Teatern
Söndag och tisdag kl. 7:45:
Lohengrin.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
BAJADÄREN.
Månd. kl. 8:
POSTMÄSTARINNAN.

Lorensbergsteatern.
Söndag kl. 2 Barnföreställning:
ASKUNGEN.
Varje afton kl. 8:
Liliom.

Nya Teatern.
Söndag kl. 1,30 Billighetsmatiné:
FABRIKSTÖSEN.
Varje afton kl. 8:
Annonsera.

Lilla Teatern.
Lördag och söndag kl. 7 och 9:
övriga dagar kl. 8:
Bröderna Östermans huskors.
Söndag kl. 1,30 Matiné:
HEMSLAVINNOR.

City SKO-MAGASIN
KUNGSGAT. 51 · TEL. 9179
Förnämsta inköpskälla av SKODON

Teater.

Det är något oförklarligt med publikframgången. En bra pjäs ges, men trots reklam och god kritik håller sig publiken mystiskt borta; en annan pjäs ges, som varken fått mera reklam eller bättre kritik än den andra, och plötsligt träffas mellan några hundra personer liksom en hemlig överenskommelse att kväll efter kväll fylla salongen.

Något dylikt har inträffat med Leon Jessels *Postmästarinnan* under de få kvällar den hittills givits. Operetten är tydligen en pjäs i folkets smak: händelserik, romantisk, sentimental utan att vara upprörande och därtill beledsagad av en glättig, sprittande musik. Till framgången bidrog icke minst det präktiga utförande titelrollen erhöll i fru *Alfhild Westling-Wejdens* tolkning. Hr *Kinch* var en underhållande postiljon och hr *Beyron* en romantisk prins.

För övrigt arbetar Stora Teatern under högtryck och i samma veva den framförd denna urpremiär för Sverige står den färdig med Wagners stora och krävande opera Lohengrin, som med premiär i fredags och sålunda efter denna tidnings pressläggning gives för andra gången i afton.

——::——

KNUT HEURLINS Hemslöjd, Kungsgatan 46. 1 tr. (Victoriateatern)
SILKEGARDINER fr. 3:—, MÖBELTYGER, MATTOR,
DUKAR m. m. Billiga priser.

Vår stora utförsäljning
av
Sommar-Klädningar
börjar måndagen den 18 kl. 9
Wienermagasinet
Kungsgatan 34.

Göteborgs sjukhem.

Ingenting trycker kanske i så hög grad den åldrande, obemedlade människan som just tanken på vad det skall bliva av henne, när sjukdom och orkeslöshet en gång komma på allvar. I det längsta söker hon att genom troget fyllande av en plikt, försvara sin plats i samhället, men en dag äro likväl kraftkällorna utsinade och eventuellt gjorda små besparingar lämna ingen trygghet för kommande tid.

Vid detta stadium i livet är det gott att veta att det, tack vare behjärtade mäns och kvinnors omsorg, i samhället finnas institutioner, som stå redo att öppna en hemmets dörr för dem, som icke längre orka med tillvarons kamp.

En sådan institution är *Göteborgs sjukhem för obotliga* — den ståtliga, högt och härligt belägna byggnaden på åsen invid Ånggårdsvägen. Få lägen inom Göteborgs stad torde vara friskare och naturskönare än detta, och det vittnar om en god allmänanda hos staden att det upplåtits just åt ett åldringarnas sjukhem, vars till sina rum ofta bundna invånare mer än andra äro beroende av den yttre omgivningen.

Om man studerar sjukhemmets historia synes första initiativet till en dylik anstalts upprättande ha utgått från landshövdingen statsrådet Fåhræi maka, fru Laura Fåhræus, som år 1862 genom inbjudan till en välgörenhetsauktion i lilla Börssalen hopbragte de första medlen till en fond. Försäljningen, som jämte kontanta bidrag inbringade den för den tiden betydande summan av 42,619: 89 kronor, möjliggjorde redan i december s. å. öppnandet av det första sjukhemmet, som inrymt i huset Husargatan 42 begynte sin verksamhet med det blygsamma antalet av 6 pensionärer. Då byggnaden emellertid snart nog icke visade sig motsvara behoven, överflyttades hemmet redan 1866 till Göthgatan 7. Efter en period av 11 år blev dock även denna byggnad för trång för det ständigt växande pensionärsantalet, och man måste ånyo se sig om efter annan plats. Främst tack vare den frikostiga gåvan av 50,000 kronor från friherrinnan Oscar Dickson samt genom stadens tillmötesgående i fråga om tomtplats kunde styrelsen nu på den s. k. Lönadalsängen (mittför Stadsbiblioteket vid Sprängkullsgatan) uppföra ett eget hus, som stod färdigt i december 1875, och vari sjukhemmet inrymts ända tills det år 1903 överflyttades till den nuvarande ståtliga byggnaden ute vid Ånggården. Från en anspråkslös början med sex pensionärer i ett litet hus i Haga har det alltså utvecklats till en betydande institution, som f. n. räknar ej mindre än 94 pensionärer, därav 70 kvinnliga och 24 manliga.

Det är tydligt att en anstalt, uteslutande grundad på enskilda donationer, ej kan gå en sådan utveckling till mötes utan den allra största offervillighet. Donationernas rad är även imponerande, och bland givarna återfinner man flertalet av de kända filantroper, som under förra århundradet i mer än ett avseende skänkte pondus och glans åt Göteborgs historia.

I våra dagar med dess strängt ekonomiserande byggnadskonst skulle måhända sjukhemmet rent arkitektoniskt sett, icke ha fått det utseende det nu har. Med sina spatiösa trapp- och korridorarrangemang och väldiga ytor för synnerligast stora samlingsrummet verkar det vid första anblicken möjligen en smula för allvarligt och tungt. Men detta älskvärda och tyvärr numera otidsenliga slöseri med utrymmet har dock i detta fall en stor och för invånarna oskattbar fördel, i det att alla pensionärsrummen i den tre våningar höga byggnaden ha förlagts till solsidan. Det är sålunda mer än en bildlik sanning att invånarna här bada i sol. Från sina fönster ha de samtidigt den fagraste utsikt över den kuperade Frölundadalen med dess sommar som vinter praktfulla solnedgångar bortom blånande åsar. Och in över den vida nejden sveper sist men icke minst havets rena friska luft, blandad med dofter från skogs- och ängsmarker. Ett i sanning tilltalande och omväxlande panorama, isynnerhet för dem som äro dömda att skåda världen från ett sjukhusfönster.

Rörande ändamålet med Göteborgs sjukhem är detta enligt statuterna främst avsett för sådana patienter, "som tillbringat sin levnad i en underordnad ställning i samhället, utan att egentligen tillhöra grovarbetarnas klass, såsom familjetjänare, kontorsbiträden, smärre handlande och hantverkare" m. fl. Personer behäftade med för omgivningen störande sjukdomar såsom vansinne eller fallandesot vinna icke inträde, ej heller fysiskt och moraliskt nedkomna individer eller sådana, som genom ett grälsjukt sinnelag sprida kiv och otrevnad bland omgivningen. Man förstår så mycket bättre nödvändigheten för att icke säga omtanken i en dylik gallring, då man vet att varje rum delas av två pensionärer. Så vitt som möjligt söker man att vid placeringen taga hänsyn till de blivande rumskamraternas förutsättningar att trivas tillsammans, men det ligger i sakens egen natur att icke ens det längst gående förutseende skall lyckas häri. Om sålunda i ett fall verklig tillgivenhet kan uppstå mellan två som finna inbördes stöd och hjälp och sällskap i varandra, kan i ett annat fall lynnenas oförenlighet skapa ett förblivande kyligt förhållande.

Ursprungligen voro alla sjukhemmets platser friplatser, men numera ingår det i planen för sjukhemmets verksamhet att bereda rum även åt betalande sjuka, som därmed för den rimliga avgiften av 1,800 kronor per år komma i åtnjutande av sjukhemmets förmåner. Sedan år 1912 innehas läkarebefattningen vid sjukhemmet av doktor Georg Ström, som vid sagda tid efterträdde framlidne f. d. regementsläkaren doktor Abraham Westman, vilkens läkartjänst vid sjukhemmet sträckt sig över den långa tidrymden av 42 år. Den kvinnliga ledningen vid sjukhemmet, varav husmodersbefattningen är den förnämsta, är anförtrodd åt fem diakonissor, som i arbetet biträdas av elva sjukvårdsbiträden. Tjänstepersonalen består dessutom av tre kvinnliga tjänare för köket samt en tvätterska av vaktmästare och maskinist.

Måhända kunde det vara av allmännare intresse med en närmare redogörelse för dagordningen på ett dylikt sjukhem. Redan klockan 7 börjas arbetet nere i det i källarvåningen inrymda köket, varifrån tidigt uppstigna pensionärer också då såsom en första morgondryck kunna erhålla varmt vatten eller välling. Klockan halv 9 är gemensam frukost, bestående av kaffe, smörgås och mjölk, i stora salen, ett förut omnämnt imposant och såsom en kyrksal inrett rum mitt för huvudentrén, där även gudstjänster hållas varje måndag samt alla större fästligheter vid jul, nyår och annan högtid. Till middagen, klockan 2, utgörande 2 rätter god och vällagad husmanskost, infinna sig vanligen alla pensionärer, som kunna lämna sina rum, medan övriga få maten inburen till sig. Klockan 4 serveras kaffe med skorpor samt klockan 7 kvällsmat, som om vardagarna består av gröt och om söndagarna av te och smörgåsar.

Alltibland bjuda gynnare av hemmet på stora gemensamma kafferep, vilka jämte förekommande sång- och musikstunder utgöra omtyckta fästliga inslag i det stilla livet därute.

Enligt reglementet äga pensionärerna fri in- och utgång, men få icke utan särskilt tillstånd vistas utom hemmet efter klockan 7 e. m. om vintern och klockan 8 e. m. om sommaren. Klockan 9 stänges porten och dagen är avslutad. Besökstider är utsatt mellan halv 3—6 e. m., men kan efter husmoderns medgivande förläggas till andra tider.

Vid nämnandet av ordet husmodern står levande för ens minne den fina och av sitt kall varmt besjälade personlighet, som sedan 20 år tillbaka beklätt denna viktiga förtroendepost vid Göteborgs sjukhem, Syster Jenny Ålenius! Redan när hon kommer en till mötes i diakonissans vackra dräkt förstår man att hemmet under hennes vård ligger under en öm och rådig spira. Så kan endast den se ut som vigt sitt liv åt en enda oavbruten kärlekstjänst. Det är religion omsatt i levande verklighet. En krävande praktisk gärning och det medkännande, mottagliga hjärtats många tysta, välsignelserika tjänster där bredvid.

En episod belyser tydligare än alla ord hennes förhållande till pensionärerna. Nyligen hade till sjukhemmet anlänt en patient, som på grund av sin svaghet kände sig mycket nedstämd. Syster Jenny hade troligen fått höra detta. Och redan första morgonen infann hon sig i nykomlingens rum, talade milt och tröstande med henne och sjöng slutligen med sin vackra stämma en psalm för att bereda henne glädje.

Hur mången har i våra dagar det sinnet, som vill sjunga för de bedrövade? Men så länge denna anda lever inom Göteborgs sjukhem skall det kunna kännas som ett verkligt hem för dem som där funnit sin näst sista tillflyktsort. Och den varma människokärlek, som gått som en röd tråd genom institutionens hela historia, skall inom dess fridfulla murar på nytt förverkligas varje ny dag.

—*e.*

——::——

GMP
Annonsering i GöteborgsMorgonpost
gör Er firma känd i Göteborg och de västsvenska landskapen med dess betydande och affärskraftiga publik.....
GöteborgsMorgonpost skaffar Er
nya kunder
ökad omsättning
ökad förtjänst

Lärarinnan till småbarnen: — Tänk nu noga efter! Vad är det för något, som en elefant har och som inte något annat djur i hela världen har.

Absolut tystnad. Oerhört hjärnarbete.

Så reser sig Pelle: — Elefantungar!

——::——

C. L. Schmidts Begravningsbyrå
24 KUNGSGATAN 24
Tel. 3623 — 14090 — 6607
ombesörjer på erkänt bästa sätt allt som tillhör begravningar.
Eldbegängelseföreningens expedition.

FRÅN VITA VECKAN
överbliva rester av Dam- och **Barnunderkläder, Tricotvaror, Handdukar, Duktyger, Brodyr,** och **Spetsar** m. m. utsäljes under några dagar till ytterligare nedsatta priser.
VITVARU-MAGASINET
Expositionshallen Kungsgatan 38—40 1 tr. upp.

Silversöjan.

ROMAN
av
Ilse Leskien.

Auktoriserad översättning
av *Ragnhild Lindberg.*

5

— Att du inte skulle gå till Wiesners i dag.

— Hur så?

— Julie är inte hemma, hon är och provar.

— Vad menar du? . . . varifrån . . . vet du . . .?

— Jag träffade Franz i trädgården tidigt i morse, och han sade mig det. Då visste jag, att du skulle komma hem direkt.

— Det vill säga?, han stödde den knutna handen mot bordet och såg stadigt på henne.

Hon vände plågad blicken åt sidan och teg.

— Du har hört skvaller?

Hon nickade.

— Om Julie och mig? Av vem? och då hon icke svarade, gick han fram till henne och lade handen på hennes arm:

— Vem har vågat draga fram denna gamla historia?

Med en häftig rörelse drog hon undan sin arm och sprang upp: — Och du kunde tro, kunde tänka dig, att jag inte skulle få reda på det, när du framför mina ögon . . . framför mina egna ögon, som i går . . .

— Vad har man sagt dig?

— Att du har älskat och älskar henne . . . och att jag . . .

— Du, som min hustru? han lade en stark och bitter betoning på det sista ordet.

— Att jag bara är här för att du . . . för att ni . . .

Hon kunde ej få det över läpparna, darrade i hela kroppen och föll tillbaka i stolen.

Det blev alldeles tyst en stund. Slutligen sade Henry med stilla, lätt beslöjad röst:

— Och du tror det?

Hon lade huvudet på armen och grät. Ytterligt upprörd gick han fram och tillbaka i rummet.

Därefter började han tala, till det yttre lugn, men det låg något hårt och lidelsefullt i rösten:

— Ja, Elisabeth, jag har älskat Julie, . . . Du hör, vad jag säger?

Med en hastig rörelse lyfte hon upp huvudet och hennes alltjämt tårfyllda ögon blixtrade av vrede emot honom.

—. . . ja, det kom över mig, grep mig . . . Det varade inte länge. Jag blev snart nykter igen, fullkomligt.

Redan under vår förlovningstid ville jag berätta det för dig, men ju mer jag såg, hur du levde och hade levat i din tysta trädgård med din mor och edra gamla vänner, helt avskild från världen . . ., från livet, utan aning om, hur detta i verkligheten gestaltar sig, utan någon som helst föreställning om den krets, i vilken jag lever och måste leva . . ., då ansåg jag det för alldeles omöjligt att du skulle kunna förstå och rätt bedöma vad jag måste säga dig, och jag tänkte, att det var bäst, om dina ögon först blevo öppnade för verkligheten, och att du vid min sida själv finge se något av vad världen är, innan jag öppet kunde tala Nu trodde jag, att jag kommit så långt, . . . att du förstod och hade fullt förtroende för mig . . det var ett misstag — — Och hur tror du det skall kännas för mig, att du genast antar det värsta, han höjde rösten, att du vågar kasta mig i ansiktet, . . . efter allt . . . alla dessa månader . . .?

Plötsligt löpte hans häftiga temperament iväg med honom, han ställde sig framför Elisabeth, böjde sig fram och lade, ytterligt upprörd, båda händerna på hennes axlar.

— Henry!

— Säg, att du tror mig, Elisabeth! Att du vet, att jag . . .

— Jag vet det inte.

Av allt som han sagt henne, hade hon endast fullt fattat bekännelsen om hans lidelse för Julie, samt att han hållit detta dolt för henne. Hennes smärta och förbittring kommo orden att störta över hennes läppar innan hon hann göra klart för sig, vad hon sade.

Han släppte genast greppet om hennes axlar, stödde sig åter mot bordet och strök sig med handen över pannan.

— Förlåt, jag blev häftig, men det kom så oväntat!

Därefter slog han sig ner i en av de ljusa fåtöljerna vid bordet, knäppte händerna hårt tillsammans och tvang sig till lugn.

— Vill du vara god och förklara dig.

Alltjämt satt hon rak och det ryckte i hennes ansikte av sinnesrörelse.

— Jag förstår inte, varför du valde mig, då du älskar varelser som Julie, jag förstår inte, varför du anser mig vara alltför omogen för att från början vara din kamrat, jag förstår inte, vad som alltid drar dig dit över, hon gjorde en föraktfull gest mot Wiesnerska huset, varför du låter mig vänta . . . vänta!

— Franz är min vän, den nya operan . . .

— Jag förstår inte varför du vill anses som så god vän med Franz, den fåfänge narren, som du fullständigt överskattar . . .

— Och du fullständigt underskattar . . . Jag *är* hans vän!

Hon skrattade till vredgad: Och det vågar du säga, och det vill du att jag skall tro, efter din bekännelse nyss!

En stark rodnad steg upp i hans ansikte.

— Om det hade lyckats, som jag nu av varje ditt ord förstår, så fullkomligt misslyckats för mig, så skulle jag sedan även försökt att klargöra för dig det Wiesnerska äktenskapet och Franz' och mitt förhållande sinsemellan.

Hon sprang upp, och orden kommo i en våldsam ström:

— Jag vill icke förstå det, vill icke veta, hur ni klara upp sådana här saker! Jag hade så säkert trott, att vi stodo utanför sådant, du och jag! Men nej, mitt upp i all denna uselhet och lögn ser jag dig nu . . . och mig med, mig med! Visste du då inte, att jag inte kan leva i sådant? Kände du mig inte bättre? Darrande hämtade hon andan:

— Varför har du tagit mig hit,

Varje förståndig husmoder
använder
Pellerins Margarin
i hushållet

Varför plågas med dåligt kaffe då Ni kan få Swalanders kaffe! Butiker: Kungsg. 17 Korsg. 13, Bazar Alliance· Prova redan i dag! Säljes endast i egna butiker.

NORDISKA HANDELSBANKEN
STOCKHOLM GÖTEBORG MALMÖ
122 AVDELNINGSKONTOR
Emottager insättningar mot högsta gällande ränta.
Uthyr brand- och dyrkfria förvaringsfack.
Förmedlar köp och försäljning av aktier och obligationer.
Emottager mot billig avgift (s. k. öppen deposition) alla slags värdehandlingar. Avkastning redovisas omedelbart till deponenten.
Emottager till förvaring i kassavalv (s. k. sluten deposition) försegelade lådor, konvolut o. dyl.

Vitrums FERROL
är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.
Tillverkas å
Apoteket Vasens Apoteksvarucentral Laboratorium, Stockholm.
Originalflaska om 500 gr. Nedsatt pris 3:25.
Fås på alla apotek.
Om Vitrums Ferrol ej finnes på närmaste apotek, tillskriv fabrikanten, Apoteket Vasen, Stockholm.

Köp Olof Asklunds Bröd
Det är bäst

Äktenskapets blindskär.

Den kvinnliga synpunkten.

Den i förra numret återgivna manliga deklarationen om orsakerna till kärlekens slocknande och denna händelses betydelse för de båda kontrahenterna har försetts med en mängd randanmärkningar av kvinnliga experter på området, vilka föra sina pennor med både kraft och skicklighet för att inte tala om det goda humöret.

Låt oss erkänna, skriver en av dem, att det är ett tragiskt ögonblick i en mans liv, då han känner, att hans kärlek börjar slockna. Det är helt säkert inga glädjestunder för ett hjärta att vaka över en skön illusions avsomnande och hädanfärd, att se en trolsk drömsyn antaga vardaglighetens gråa färgton.

Men för kvinnan är det något mer än en dröm, en illusion som förintas, det är ett liv som förstöres!

Även i sina dystraste ögonblick hör en man näktergalen sjunga i sitt inre. *Hon* var helt säkert inte den rätta. *Hon* var icke den, som skulle bli hans Fylgia. Kanske finns hon, "den underbara andra" långt, långt borta där rägnbågen går ned vid horisonten! Det ligger tröst och ljusning i en sådan lönlig tanke.

För kvinnan däremot synes allt så hopplöst slut Hennes man var *mannen* för henne. Så enkelt är det. När icke *han* höll måttet, så kan ingen man på jorden göra det! Hon känner det i allt fall så — just då!

När en man finner sitt hjärta tomt och längtar att se en ny härskarinna därinom, går han ut för att söka henne. Vilken äventyrets spänning och tjusning vilar det inte över en sådan mannens giljarfärd bland landsens döttrar!

För kvinnan ställer sig saken helt annorlunda. Trots hennes i socialt hänseende så förändrade ställning, vilken icke blott tillåter utan även kräver företagsamhet, äro förhållandena på kärlekens område desamma som de alltid varit — *hon* söker icke, hon låter sig sökas och vinnas!

En kvinna är mindre sammansatt och mera praktisk än en man. För henne är kärleken icke en fager och skimrande dröm utan *livets mening*, och hemmet är för henne icke ett behagligt ställe, dit man drar sig tillbaka från det verkliga livet för några timmars rekreation utan *livets centrum!*

Det är möjligt, att mannen är en idealist, en drömmare, en romantiker. *Vår* läggning är inte sådan, och det är antagligt, att de flesta av oss inte förstå honom i detta stycke. Kanske frukta vi till och med dessa hans böjelser som kunna vända hans håg utåt, från oss, från hemmet? Måhända göra vi en del för att kväva dem. Om vi därmed skada hans själ, döda hans längtan mot stjärnorna, så må det förlåtas oss, vi handla icke i medveten ond avsikt utan drivna av en brinnande åstundan att äga honom helt och hållet för oss själva och för hemmet. Vårt dåraktiga hjärta tror, att kärleken betyder lika mycket för honom som för oss, och att kärleken verkligen är *värd* så mycket, som vi kvinnor tro.

En man idealiserar den kvinna han älskar. Det är själva förutsättningen för att han skall älska henne. Han måste vara förtrollad, förhäxad, förblindad! Kvinnan vet det utan att tänka däröver. Den unga flickan säger trosvisst till sig själv: "Jag skall bli älskad!" Frågar man henne varför, hänger hon med huvudet och blir svaret skyldig. Varför skall man älska henne? Hon är icke alltför vacker, hon är icke särdeles begåvad, hon äger inga lysande egenskaper, hon är inte på något sätt underbar. Hon vet det, men hon vet också, att trots allt detta, skall hon en dag bli idealiserad, bli utrustad med fullkomlighet, bli älskad och tillbedd.

Kärleken gör aldrig kvinnan blind på detta sätt. Hon ser mannen sådan han är, och hon älskar honom med hans förtjänster och fel. Det är något verkligare, fastare, hållbarare i hennes känsla.

Varför dör kärleken? Alla veta skälet. Det finns nämligen endast ett skäl. Ingen vill ge det ordet gestalt och blicka in i dess skrämmande ansikte — att man uttömt passionen, att den ingenting mer har att ge ,att den är ett dött ting, som man skräckslagen flyr, längtande efter en ny levande känsla!

Hällre än att erkänna detta nakna faktum, söker man efter alla möjliga bagateller som man i stället skall kunna ange såsom antagbara skäl.

En kvinna skulle, i detta hänseende, mycket väl kunna säga t. ex.:

"Han somnade, när jag sjöng."

"Han hostade så fult om mornarne."

"Han var så otrevlig mot kyparne, när vi voro ute på restauranger."

"Han talade jämt om hur hans mamma lagade den och den rätten."

"Han stammade, när han blev upprörd."

"Han blev vid retligt humör efter tredje groggen."

Var och en förstår, att kärleken inte dödas av sådant, att den, om så vore fallet skulle härjas av oavbruten pest. När man börjar reta sig på bagateller av detta slag, då är kärleken redan död, *stendöd!*

De övriga kvinnliga debattörerna finna andra synpunkter värda beaktande.

— Ah, skriver en, kärleken! Dess stjärneglans, dess trolska mystik, dess honungssöta ord, dess kyssar av myrrha och ambrosia! Men hur grått och färglöst ter sig inte allt detta mot vad man känner i det stolta ögonblick, då man löser de bojor kärleken slagit en i, och man åter är fri, *fri*, utan värk i hjärtat, utan oro i sinnet och med en puls som regelrätt slår sina åttio slag i minuten.

En förälskad kvinna är aldrig helt lycklig. Bitterljuv är henne kärleken. Hon ger sig den i våld på ett helt annat sätt än vad mannen gör. Den genomväver hela hennes väsende, blir ett med henne själv.

Kvinnan vet, att mannen trots århundraden av civilisation är lika polygam i dag som på den tiden, då han vandrade omkring i djurhudar, hon vet, att hans väg är full av frestelser, och att han är *svag* för frestelsen. På samma sätt som hon själv förtrollat och förblindat honom kan en annan kvinna komma att göra det. Fruktan för dessa andra läppar, dessa andra ögon vilar som en aldrig stillad ångest i hennes hjärta. Hon skönjer oroväckande tecken överallt. Ett liknöjt tonfall i hans stämma dröjer i timmar kvar i hennes öra, en förströdd blick ur hans öga fyller henne med bävande oro, och om han glömmer att kyssa henne, när han går på morgonen, så mister solen sitt sken.

Det är något fruktansvärt i att vara så helt i en känslas våld, att för sin lycka vara beroende av en annan människas nåd. Vilka ohyggliga marter genomgår icke en kvinna, när hon känner att den man hon älskar glider bort från henne, kallnar, blir fientlig!

Kvinnan är monogam, hon är trogen den man hon älskar och som återgäldar hennes kärlek. Hon älskar honom om han blir fattig, sjuk, om han blir krympling, brottsling, föraktad, utan vänner. Kärleken flyr aldrig ur en kvinnas hjärta. Den fryses till döds av mannens köld. Denna process är så kvalfull att det kännes som jublande, snyftande lycka, när den är fullkomnad.

Denna värkande kärleksböld, som marterade henne vid varje skiftning i grått i den älskades lynne, vid varje liknöjd blick, vid varje ovänligt ord har opererats bort av likgiltighetens kniv — hur lätt hon känner sig om hjärtat! Hon är fri, hon har återfått äganderätten till sin själ. Ingen hård hand har längre något grepp om hennes hjärta.

Vad är kärlekens orosfyllda fröjd mot denna frostigt klara självständiga lycka! Livet är åter rikt. En solnedgång är solnedgång, även om icke *han* är med. Hon är icke längre en del av en annan, utan en *hel* människa! Hon gör de underbaraste upptäckter. Hon finner, att jorden är bebodd, att den innesluter även andra varelser än henne och den man hon älskat. Och allra underligast, hon ser, att det finns andra män, vilkas blickar vila på henne med beundran, män vilka uppvakta henne och sända henne blommor, män vilka något litet intresserar henne. Det kan också hända, att hon gifter sig med en av dem och att hon blir lycklig med honom, men älskar honom, nej, *det* gör hon inte! En kvinna älskar endast *en* gång!

— — —

Härmed är sammanfattningen gjord. Man måste tillerkänna de framförda åsikterna objektivitet, självständighet och även i vissa hänseenden nyhetens behag, det sistnämnda synnerligen märkligt i en fråga, så grundligt stött och blött som denna.

Finns något att anmärka mot tankegången i de återgivna uttalandena eller något att tillägga, bereder nog Kv. T. gärna plats därför på sin diskussionsspalt!

Edith MacMillan.

Hotell & Pensionat
Clara Johansson.
Kungsgatan 51, Stockholm.
Ljusa hemtrevliga rum. Moderata priser.
Förstklassigt! Centralt!
Rikstel. 13554. Allm. tel. 24241.

Vårda håret!
om det är sjukt eller friskt och använd
ZIWERT'Z Extrait Vegetal
bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kungl. Hovleverantör *Ziwert'z Eftr. i Göteborg.*
Lorensbergsgatan 7. Tel. 1098.

LINOLEUM
LÅGSTA DAGSPRISER
STÖRSTA URVAL
GÖTEBORGS LINOLEUM-MAGASIN
PETERS, FRANZÉN & Co
KUNGL. HOFL.
KUNGSPORTSPLATSEN 2
TELEFONER:
3095 8200, 19959

Skånska Wienerbageriet
EMY THORIN
Erik Dahlbergsg. 22 (mitt för Reallärov.)
Nya Tyska Wienerbröd.
Tel. 6077. Tel. 6077.

Lilla Vilohemmet
Tel. 272. Alingsås. Tel. 272.
REKOMMENDERAS!
Luftiga ljusa rum, gott bord. Inackordering 4:— 4:50 5:— kr. pr dag.
Förfrågn. ställas till frkn Lotten Nordgren

BREVLÅDA.

S. K. Håller tyvärr ej måttet.

Magna carta. Se stort och filosofiskt på tingen! Beklaga och försök att rätta till hällre än att döma. Livet är ju ingen lek för någon av oss!

Ga. I nästa nummer! Hjärtligt tack!

Fru S. W. Om det är ekonomiskt fördelaktigt att annonsera? Absolut! Både för Er och för oss. Välkommen!

A. R. M. Vi tro, att de synpunkter Ni skriftligen delgivit oss i mångt och mycket skola vara företrädda i den i detta nummer införda artikeln.

Lärarinna. Det växlande livet bjuder på många fall, och säkerligen har vart o. ett av de här nämnda tillämplighet på något håll, fastän det ju givet icke ligger inom en enda människas erfarenhet att känna till dem alla.

——::——

När hjärtat råkat har med huvudet i tvist,
har alltid hjärtat dock fått råda.
Det stackars huvudet ger vika jämt till sist,
förty det klokast är av båda.

Paul Heyse.

——::——

Färsk FISK
Hansson & Silfverstrand
FISKAFFÄR
Bazargatan 8. — Tel. 9580, 15380

KOL VED COKES
C. N. ANDERSSON
Tel. 2780, 6972, 10849. Göteborg.

DE DAMER
vilka själva sy sina underkläder, uppmanas att låta infatta spetsarna på maskin.
Underlättar arbetet och förlänar plagget ett elegant utseende.
Omsorgsfullt och billigt i
Anna Edstrands Vitvaruaffär
Magasinsgatan 9. Tel. 8202.

Måndag 18/2
FRIDA
Ett Presentkort
är en alltid välkommen såväl NAMNSDAGS som FÖDELSEDAGSGÅVA
Beställningar å
NAMNSDAGS-
TÅRTOR
emottagas av
TÉSALONGEN
HERM. MEETHS A.-B
Vollmers-Meeths

Gyllenhamars
UNDERBARA
HAVRE-MUST
Oöverträffat i lättsmältbarhet.
För ÅLDRINGAR, VUXNA OCH BARN.

Fruar!
Vill Ni glädja Edra män så köp
SPISBRÖD
från
Göteborgs Ångbageri
ty det är främst i skönhet o. smak

Arla Mjölk
Distribution på glasflaskor.
Tel. 40781, 45699

säg mig, varför, om icke . . . Men det vill jag inte vara med om. Jag vill hem, låt mig fara hem, Henry!

Och då han tigande såg ner, tillfogade hon saktare, nästan bedjande: . . . bara för ett par veckor, så jag kan komma i jämnvikt, överlägga.

— Nej!

— Henry!

— Nej! Han vände huvudet åt sidan, så att hon ej skulle se, hur det ryckte i hans läppar. Det skulle vara den största orätt både mot dig och mig, om jag tillåte det. Därborta skulle du snart åter krypa in i ditt skal, och aldrig mer finna dig tillrätta i verkligheten. Jag låter dig inte fara dit bland dessa gamla människor, som blott skulle lära dig att avsvärja livet och resignera, innan du ännu lärt känna dig själv. Nej, här skall du leva, här i min värld, sådan den nu en gång är, och det . . . han hjedade sig och fortsatte med svårighet, alldeles så som du själv vill . . . jag skall inte falla dig besvärlig, men, fortsatte han med lidelsefull stämma, här skall du vara, här!

Hon var nu åter alldeles lugn, men ansiktet var blekt och orörligt. Han reste sig upp och vände sig helt mot henne: Alltså kommer du inte att resa hem med mitt samtycke . . . om du gör det mot min vilja, kan jag ju inte hindra dig . . . det vet jag ju.

Då hon svarade, hade hennes röst åter denna underliga, dova klang, som redan i går förekom honom så främmande: Du kommer att inse, att du måste tillåta det. Tills dess stannar jag här naturligtvis, och hon närmade sig dörren. Då hon lade handen på låsen, tog han helt ofrivilligt ett steg efter henne.

— Låt mig vara, är du snäll, och hon vände sig om och gick.

Han gick igenom den närliggande matsalen, där Braune redan höll på att duka, och ner i sitt rum. Han satte sig framför skrivbordet, stödde huvudet i händerna och såg framför sig. Tillfälligtvis föll hans blick på en liten tavla från Martinshöhe, en akvarell föreställande det vackra gamla huset under höga träd, där Elisabeth vuxit upp.

Hade hon rätt? Hade det varit ett brott att taga henne därifrån och plantera om henne i denna värld, som, det måste han ju medge, var en ganska sumpig mark?

Men hon hörde ju inte alls hemma i denna stilla trädgårdsvrå, där hennes mors levnadsafton flöt hän!

Nej, hon hade ju både mod och temperament och, om också ännu halvt omedvetet, lidelse och livsglädje.

Och allt detta skulle han överlämna till åldringarna därborta och låta den gamla bekantskapskretsen förvirra och göra slut på den kärlek, som drog henne till honom?

Nej, han ville ej låta missleda sig. Här måste hon stanna och vakna upp till tillvaron, här, där livet gick i starka, kraftiga vågor, vakna upp för honom eller — han försökte uthärda tanken — för en annan.

Ty om hon någonsin skulle kunna förstå, att han, trots det att hans ungdom förflutit i en storstad, trots det att hans temperament utsatt honom för många av dess faror, dock innerst hållit sig stark och obesmittad, vem kunde veta det? Hon såg ju honom mitt uppe i allt detta förhatliga, usla . . .! Han slog sig med flata handen mot pannan: vad borde, vad kunde han göra?

Då for en ny tanke genom hans huvud: Vem kunde ha berättat för henne detta om Julie på ett så helt och hållet förvrängt sätt?

Vilken gemen usling hade varit framme och berövat honom allt, vad han hittills lyckats vinna? Och hela hans återhållna, våldsamma vrede reste sig mot denne obekante. Det skulle ha varit en lisa, om han haft honom framför sig och kunnat få gripa honom om strupen.

I häftigaste uppror gick han fram och tillbaka i rummet.

Då öppnade Braune tyst dörren: Det är serverat.

Ögonblickligen lade van der Borgk band på sig, ordnade sitt hår framför spegeln och gick upp. Stora matsalen på nedra botten användes blott vid festliga tillfällen.

Han blev stående vid matbordet och väntade. Säkert skulle fru Ringler komma och anmäla, att nådig frun vore sjuk eller något liknande.

Då hördes steg utanför, Braune öppnade dörren, och den unga frun kom in, till det yttre som om ingenting hänt. Hon intog sin plats med sin vanliga, lugna hållning och gjorde någon liten obetydlig fråga samt uppträdde under hela måltiden med sådan behärskning, att det t. o. m. kunnat förvilla Henry, om icke hennes röst varit. Men den förrådde för honom, att hon dragit sin kyliga slöja fastare omkring sig än någonsin för att skydda sig mot honom och hans värld.

Hon påminde honom om, att det i dag var trioafton, och att Mathias Grün skulle komma klockan sex.

— Vill du, att jag telefonerar återbud?

— Nej.

— Du är inte för trött sen . . . sen i går?

— Nej, jag vill gärna, att han kommer så att vi få spela.

— . . . så att vi inte bli ensamma, fullbordade Henry meningen bittert för sig själv. Han såg en stund framför sig och vred knivens silverskaft mellan fingrarne.

— Som du vill, sade han sedan.

— Om du inte har lust . . . Grün har ännu noterna till sin cellokonsert här, han vill säkert gärna spela den ännu en gång med mig.

Han log: Jag skall spela.

Sedan talade hon om föreställningarna i går och dissonansen där. Han gav henne rätt: Men vad vill du ha, vad kan du väl vänta av en sådan heterogen samling? Jag är van vid sådana missljud, man blir förslöad.

— Det ser så ut.

Och han log på nytt, men denna gång med tydlig bitterhet. Det blev en paus. Så började hon igen, synbart angelägen att bibehålla skenet av sämja: Varför var allt så rytmiskt och vackert hos indiskan, under det att de moderna danserna förefalla mig så tillkonstlade och obegripliga?

— Det ligger för mycket tanke i dem.

— Indiskan har nog också en tanke med sin dans.

(Forts.).

——::——

GYNNA VÅRA ANNONSÖRER
medelst inköp!